

I. Kompetencje fundamentalne

Kompetencje fundamentalne stanowią podstawę procesu edukacji. Ich zdobywanie i doskonalenie stanowi warunek konieczny funkcjonowania w różnych sytuacjach życiowych oraz dalszego uczenia się.

Do kompetencji fundamentalnych należą:

- 1) **kompetencje językowe**, tj. zdolność skutecznego komunikowania i porozumiewania się; kompetencje te obejmują umiejętność rozumienia wypowiedzi ustnej i czytanego tekstu literackiego i nieliterackiego, analizowania i przetwarzania informacji, formułowania własnej wypowiedzi w sposób zrozumiały dla odbiorcy i dostosowany do sytuacji;
- 2) **kompetencje matematyczne**, tj. zdolność do rozumowania matematycznego oraz wykorzystywania pojęć i narzędzi matematyki w praktyce; kompetencje te obejmują rozumienie pojęć matematycznych, dokonywanie obliczeń i szacunków;
- 3) **kompetencje cyfrowe**, tj. zdolność bezpiecznego i krytycznego korzystania z technologii cyfrowych w celu uczenia się, poszukiwania informacji i komunikowania się;
- 4) **kompetencje ruchowe**, tj. zdolność świadomego wykorzystywania i rozwijania własnego potencjału ruchowego jako podstawy aktywnego i zdrowego stylu życia; kompetencje te obejmują umiejętność planowania i podejmowania aktywności fizycznej oraz kształtowania zdrowych nawyków w codziennym funkcjonowaniu.

II. Kompetencje przekrojowe

Kompetencje przekrojowe to zdolności do działania w różnych sytuacjach w przedszkolu i poza nim, z wykorzystaniem wiedzy, umiejętności i postaw rozwijanych w przedszkolu. Dzieci w naturalny sposób rozwijają swoje kompetencje przekrojowe w trakcie zabawy oraz w sytuacjach edukacyjnych tworzonych przez nauczyciela.

Do kompetencji przekrojowych należą:

1) kompetencje poznawcze, w tym:

- a) **rozwiązywanie problemów**, tj. zdolność poszukiwania i realizacji pomysłów, które umożliwią osiągnięcie zamierzonego celu; kompetencja ta obejmuje analizę problemu, identyfikowanie rozwiązań i ich ocenę oraz zastosowanie wybranego rozwiązania,

- b) **krytyczne myślenie**, tj. zdolność tworzenia nieszablonowych racjonalnych wniosków, odróżniania prawdy od fałszu i unikania błędów poznawczych; kompetencja ta obejmuje gromadzenie, analizę i syntezę informacji, wnioskowanie i wykorzystywanie informacji oraz rozpoznawanie manipulacji,

- c) **kreatywne myślenie**, tj. zdolność tworzenia nieszablonowych i wartościowych pomysłów; kompetencja ta obejmuje rozwijanie własnej ciekawości, kreowanie nowych rozwiązań i ich udoskonalanie oraz wytrwałość twórczą;

2) kompetencje społeczne, w tym:

- a) **współpraca**, tj. zdolność do działania w grupie, która opiera się na wzajemnym szacunku, podziale ról i wspólnym osiąganiu celów; kompetencja ta obejmuje budowanie relacji, efektywną komunikację, przyjmowanie ról dostosowanej do sytuacji, wspólne podejmowanie decyzji i harmonizowanie współpracy,
- b) **dbanie o innych**, tj. zdolność do empatycznego dostrzegania, nazywania i wspierania realizacji potrzeb innych osób i zbiorowości; kompetencja ta obejmuje rozpoznawanie i nazywanie potrzeb innych osób, reagowanie na nie w sposób otwarty i życzliwy, budowanie relacji i dbanie o nie, podejmowanie działań na rzecz dobra wspólnego i dbanie o otoczenie;

3) kompetencje osobiste, w tym:

- a) **kierowanie sobą**, tj. zdolność mówienia o sobie, podejmowania działań mających na celu samodoskonalenie, realizację aspiracji, systematyczne poszerzanie wiedzy i umiejętności; kompetencja ta obejmuje rozwój i uczenie się, rozwijanie samodzielności i wytrwałości, podejmowanie autorefleksji i wyciąganie wniosków oraz wzmacnianie własnej motywacji,
- b) **dbanie o siebie**, tj. zdolność rozpoznawania i zaspokajania własnych potrzeb fizycznych, emocjonalnych i psychicznych, z poszanowaniem woli i perspektyw innych; kompetencja ta obejmuje troskę o zdrowie i dobre samopoczucie, rozpoznawanie, nazywanie i wyrażanie emocji, radzenie sobie ze stresem i wyznaczanie bezpiecznych granic w relacjach z innymi.

III. Sprawczość

Sprawczość to podejmowanie autonomicznych działań mających pozytywny wpływ na osobę, która je podejmuje, i inne osoby (otoczenie) oraz branie za te działania odpowiedzialności.

Sprawczość obejmuje aktywność dziecka w codziennych czynnościach, zabawie i procesie uczenia się.

Ze sprawczością silnie powiązane jest:

1. **poczucie przynależności do wspólnoty**, czyli przekonanie jednostki, że jest częścią grupy, która ją akceptuje, potrzebuje jej i docenia ją oraz do której ta osoba może wnieść twórczy wkład;
- 2) **nastawienie na rozwój**, czyli przekonanie, że zdolności podlegają zmianom i mogą się rozwijać dzięki zaangażowaniu, wysiłkowi i wytrwałości;
3. **przekonanie o własnej skuteczności**, czyli przekonanie o swojej zdolności do wykonywania określonych zadań i osiągania celów, także w niekorzystnych okolicznościach;
- 4) **samoregulacja**, czyli zdolność przekładania myśli na działania zmierzające do realizacji określonych celów i świadomego kierowania swoją aktywnością.

Dzieci w przedszkolu rozwijają swoją sprawczość m.in. przez:

1. **podejmowanie inicjatywy i decyzji** w sprawach związanych z własną aktywnością, głównie zabawową;
- 2) **udział w podejmowaniu decyzji** dotyczących grupy przedszkolnej;
3. **wykorzystywanie wiedzy i umiejętności** do rozwiązywania problemów życia codziennego w przedszkolu i poza nim;

-
-
-
-
-
4. samodzielne lub zespołowe prowadzenie obserwacji, badań i eksperymentów;
 - 5) prezentowanie własnej wiedzy i umiejętności oraz efektów swojej pracy;
 6. dzielenie się wiedzą i umiejętnościami, w tym wzajemne inspirowanie i uczenie się;
 - 7) zaangażowanie w realizację indywidualnych lub grupowych projektów edukacyjnych;
 8. refleksję o własnych działaniach oraz przyjmowanie i udzielanie informacji zwrotnej;
 - 9) samodzielne pogłębianie wiedzy i umiejętności oraz rozwijanie zainteresowań;
 10. zaangażowanie w inicjatywy na rzecz dobra wspólnego i pomoc dla innych.

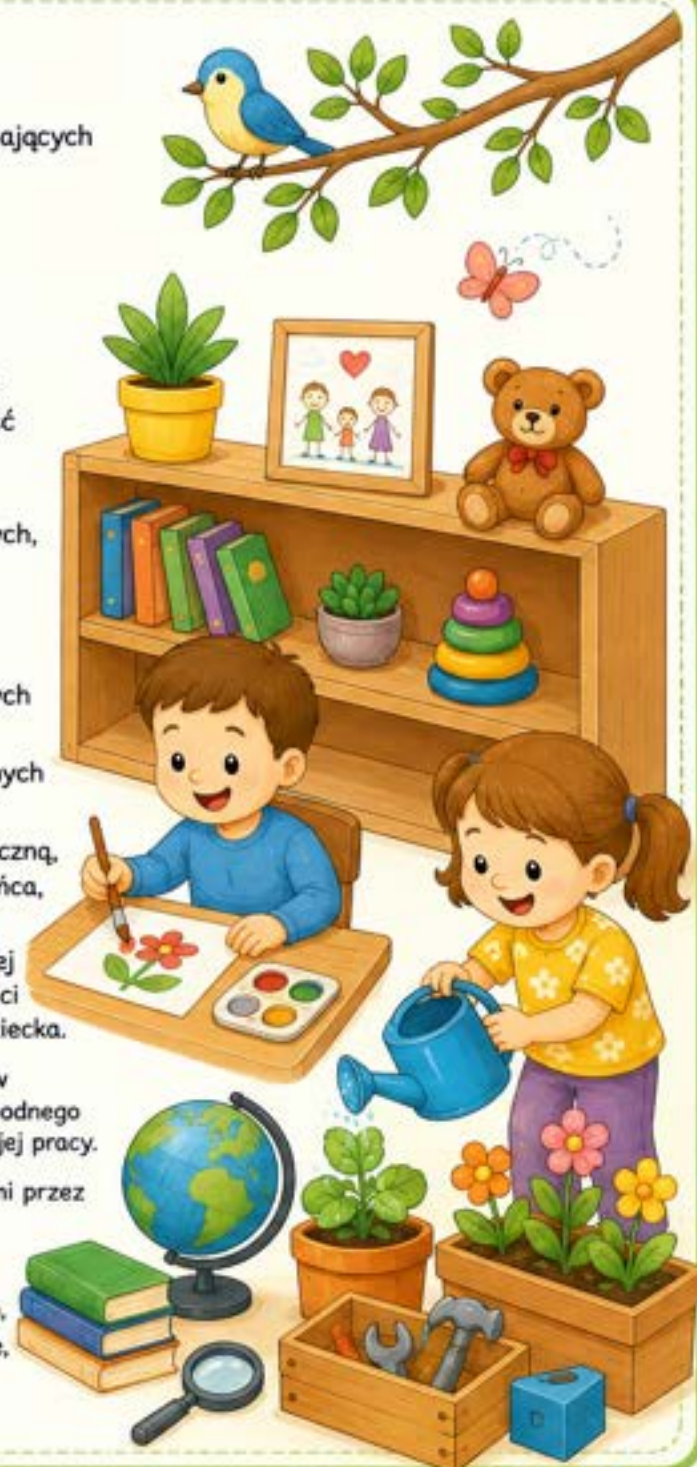
IV. Zadania przedszkola

1. Wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka przez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w każdym obszarze jego rozwoju.
- 2) Tworzenie warunków umożliwiających każdemu dziecku swobodny rozwój, zabawę i odpoczynek w poczuciu bezpieczeństwa.
3. Wspieranie aktywności dziecka podnoszących poziom jego integracji sensorycznej i umiejętności korzystania z rozwijających się procesów poznawczych.
- 4) Zapewnienie warunków do budowania wspólnoty, w której każde dziecko czuje się akceptowane, rozumiane i potrzebne, a różnorodność traktowana jest jako wartość społeczna i edukacyjna.

IV. Zadania przedszkola

1. Wspieranie wielokierunkowej aktywności dziecka przez organizację warunków sprzyjających nabywaniu doświadczeń w każdym obszarze jego rozwoju.
- 2) Tworzenie warunków umożliwiających każdemu dziecku swobodny rozwój, zabawę i odpoczynek w poczuciu bezpieczeństwa.
3. Wspieranie aktywności dziecka podnoszących poziom jego integracji sensorycznej i umiejętności korzystania z rozwijających się procesów poznawczych.
- 4) Zapewnienie warunków do budowania wspólnoty, w której każde dziecko czuje się akceptowane, rozumiane i potrzebne, a różnorodność traktowana jest jako wartość społeczna i edukacyjna.
5. Wspieranie samodzielnej dziecięcej eksploracji świata, dobór treści adekwatnych do indywidualnych potrzeb i zainteresowań każdego dziecka, jego możliwości percepcyjnych, wyobrażeń i rozumowania.
- 6) Wzmacnianie poczucia wartości, indywidualności, oryginalności dziecka oraz potrzeby budowania relacji i działania z innymi oraz dla innych.
7. Tworzenie sytuacji sprzyjających rozwojowi nawyków i zachowań dziecka prowadzących do samodzielności, dbania o zdrowie, sprawność ruchową i bezpieczeństwo.
- 8) Przygotowanie dziecka do rozpoznawania, nazywania i rozumienia emocji i uczuć własnych i innych ludzi.
9. Tworzenie sytuacji edukacyjnych budujących wrażliwość dziecka, w tym wrażliwość estetyczną, w odniesieniu do wielu sfer aktywności człowieka: mowy, zachowania, ruchu, muzyki, tańca, śpiewu, teatru, plastyki.
- 10) Tworzenie warunków pozwalających na bezpieczną, samodzielną eksplorację otaczającej dziecko przyrody, stymulujących rozwój wrażliwości i umożliwiających poznawanie wartości i norm odnoszących się do środowiska przyrodniczego, adekwatnych do etapu rozwoju dziecka.
11. Tworzenie warunków umożliwiających bezpieczne, samodzielne eksplorowanie elementów techniki w otoczeniu, a także zapewnienie materiałów konstrukcyjnych i narzędzi do swobodnego oraz planowanego konstruowania i majsterkowania, a także prezentowania wytworów swojej pracy.
- 12) Współdziałanie z rodzicami, różnymi środowiskami, organizacjami i instytucjami, uznanymi przez rodziców za źródło istotnych wartości, na rzecz tworzenia warunków umożliwiających wszechstronny rozwój dziecka.
13. Kreowanie sytuacji prowadzących do poznania przez dziecko wartości i norm społecznych, których źródłem są rodzina, grupa w przedszkolu, inne dorosłe osoby, w tym osoby starsze, oraz rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji opartych na wartościach.

Osiągnięcia dziecka na koniec wychowania przedszkolnego

1. Obszar społeczny: budowanie relacji, działanie z innymi i dla innych. Dziecko:

- 1 udziela informacji o sobie i swoich rodzicach, w tym podaje swoje imię i nazwisko, adres zamieszkania, wie, komu może takich informacji udzielać;
- 2 bierze udział w aktywnościach zaproponowanych przez innych, zgłasza własne pomysły, jest otwarte na współdziałanie;
- 3 uzgadnia zasady dzielenia się zabawkami lub materiałami w trakcie podejmowanych aktywności;
- 4 bierze udział w podejmowaniu decyzji w grupie, akceptuje wspólnie podjęte decyzje, nawet jeżeli nie są zgodne z jego oczekiwaniami;
- 5 stosuje zwroty grzecznościowe;
- 6 przestrzega zasad zachowania się w grupie i miejscach publicznych, w tym zasad prawidłowego zachowania się na drodze i w środkach komunikacji;
- 7 mówi o emocjach, które ludzie mogą przeżywać w różnych sytuacjach życia codziennego;
- 8 szanuje wszystkie dzieci, ich różne upodobania i potrzeby, podaje przykłady wypowiedzi i zachowań, które mogłyby być dla kogoś krzywdzące;
- 9 szuka rozwiązań w sytuacjach spornych, rozwiązuje proste konflikty z pomocą dorosłych lub innych dzieci;
- 10 pomaga innym w wykonaniu zadania, gdy jest to potrzebne, udziela wskazówek;
- 11 wspiera inne dzieci w pokonywaniu smutku, bezradności i poszukiwaniu rozwiązań problemu;
- 12 dostrzega różnorodność i znaczenie funkcji pełnionych przez ludzi w społeczeństwie, przyjmuje je w zabawie (np. w skleb);

Dziękuję!
Proszę!
Przepraszam!

RÓŻNE ZAWODY

OSZCZĘDZAM!

13. charakteryzuje pracę osób wykonujących różne zawody i zdaje sobie sprawę, że dzięki pracy osiąga się dochód;
14. wyjaśnia, do czego służą pieniądze, ma świadomość, że ludzie dysponują ograniczoną ilością pieniędzy oraz że po wydaniu pieniędzy na zakup towaru lub usługi nie można ich już wydać na coś innego;
15. wyjaśnia, na czym polega oszczędzanie oraz dlaczego warto oszczędzać;
16. odczuwa i wyjaśnia swoją przynależność do grup społecznych, w których na co dzień funkcjonuje: rodziny, grupy przedszkolnej, społeczności lokalnej i narodowej;
17. wymienia nazwę swojego kraju i jego stolicy, rozpoznaje symbole narodowe (godło, flagę, hymn), orientuje się, że Polska jest jednym z krajów Unii Europejskiej;
18. wskazuje funkcje różnych instytucji społecznych (np. rodziny, przedszkola);
19. poznaje i pielęgnuje tradycje lokalne, regionalne i narodowe;
20. charakteryzuje wybrane elementy dziedzictwa kulturowego swojego regionu.

PIENIĄDZE
MAJĄ WARTOŚĆ!

OSZCZĘDZANIE
JEST WAŻNE!

2. Obszar osobisty: poznanie siebie, kierowanie sobą, wybieranie dobra. Dziecko:

1. podejmuje różne aktywności, aby realizować swoje pomysły, tworzyć i odkrywać, co sprawia mu radość;
2. odkrywa swoje zainteresowania i nazywa swoje mocne strony;
3. układa i uzasadnia swój plan działania prowadzący do zakładanego rezultatu;
4. przewiduje i nazywa konsekwencje swoich decyzji i działań;
5. organizuje i porządkuje miejsce swojej aktywności;
6. dąży do ukończenia zadania mimo trudności, wykazując wytrwałość, zaangażowanie i otwartość na informację zwrotną i wskazówki innych;
7. wyraża satysfakcję z zadania wykonanego samodzielnie lub w grupie, docenia swój wysiłek;

PLANUJĘ,
DZIAŁAM,
OSIĄGAM
CEL!

CO SIĘ
WYDARZY,
JEŚLI...?

JESTEM
DUMNY Z TEGO,
CO POTRAFIĘ!

BŁĘDY TO OKAZJA
DO NAUKI!

POTRZEBY

PRAGNIENIA

- 8 wykazuje postawę akceptacji tego, że popełnianie błędów jest czymś naturalnym w procesie uczenia się i stanowi okazję do zdobywania nowych umiejętności;
- 9 rozpoznaje i nazywa swoje emocje związane z różnymi sytuacjami, aktualnymi i z przeszłości;
- 10 odróżnia potrzeby od pragnień (zachcianek), nazywa swoje potrzeby i proponuje sposób ich zaspokojenia, wyraża sprzeciw w sytuacjach niepewności, zagrożenia, braku komfortu;
- 11 ma przekonanie, że nauczyciel lub inne dzieci mogą stanowić wsparcie w trudnych sytuacjach, w razie potrzeby prosi o pomoc;
- 12 stosuje znane mu sposoby radzenia sobie ze stresem.

UCZĘ SIĘ
I ROZWIJAM SIĘ!

MOŻESZ NA
MNIE LICZYĆ!

ODDYCHAM...
SPOKOJNIE
DAM RADĘ!

3. Obszar językowy: komunikowanie się ze światem. Dziecko:

- 1 uczestniczy w rozmowie, aktywnie słuchając innych osób i wypowiadając się w sposób zrozumiały, przedstawia i próbuje uzasadnić swoją opinię;
- 2 w wypowiedziach posługuje się zdaniami, zwraca uwagę na poprawność gramatyczną i artykulacyjną lub, w razie potrzeby, używa komunikacji wspomagającej i alternatywnej;
- 3 słucha wypowiedzi innych osób oraz tekstów czytanych, takich jak opowiadania, wiersze, baśnie, legendy, mówi o swoich ulubionych książkach;
- 4 rozpoznaje możliwe źródła informacji, korzysta z zachęt do samodzielnego poszukiwania odpowiedzi na nurtujące je pytania;
- 5 obdarza uwagę dzieci i dorosłych, aby rozumieć to, co mówią i czego oczekują, dopytuje, gdy nie jest czegoś pewne;
- 6 analizuje zdobyte informacje i dostrzega te, które są dla niego niewiarygodne lub się wykluczają;
- 7 ocenia zgodność uzyskiwanych informacji z własnymi obserwacjami i doświadczeniami;

SŁUCHAM
UWAŻNIE!

A MOIM
ZDANIEM...

KSIĄŻKI

INTERNET

ROZMOWA

OBSERWACJE

SPRAWDZAM
I WYBIERAM
TO, CO JEST
PRAWDZIWE!

- 8 odtwarza i przekształca treść bajek i opowieści, tworzy własne historie;
- 9 dzieli się swoimi wyobrażeniami, skojarzeniami i pomysłami typu „co by było, gdyby”;
- 10 eksperymentuje z językiem, tworzy rymowanki i nowe słowa;
- 11 zapamiętuje i recytuje wierszyki oraz inne krótkie teksty;
- 12 opowiada treść obrazków i historyjek obrazkowych, mówi o swoich przeżyciach, obserwacjach, ważnych zdarzeniach;
- 13 odczytuje znaczenie podstawowych symboli i znaków, tworzy własne symbole, aby wyrazić za ich pomocą określoną informację;
- 14 dokonuje analizy i syntezy głoskowej wybranych wyrazów, wypowiada prawidłowo głoski;
- 15 kreśli linie i kształty zawierające elementy graficzne obecne w literach: łuki, pętelki, fale, owale, zygzaki;
- 16 podejmuje próby pisania liter, wyrazów i krótkich komunikatów w wybrany przez siebie sposób;
- 17 podejmuje próby samodzielnego czytania wyrazów i krótkich tekstów, w tym uzupełnionych obrazkiem;
- 18 nazywa wybrane obiekty z najbliższego otoczenia w języku obcym nowożytnym;
- 19 reaguje na proste polecenia w języku obcym nowożytnym;
- 20 uczestniczy w prostej sytuacji komunikacyjnej w języku obcym nowożytnym;
- 21 powtarza wierszyki i śpiewa piosenki w języku obcym nowożytnym.

4. Obszar matematyczny: odkrywanie matematyki wokół siebie. Dziecko:

- 1 opisuje sytuacje problemowe bliskie swojemu doświadczeniu, rozpoznaje ich przyczyny;
- 2 poszukuje najlepszych rozwiązań problemu, w razie potrzeby radzi się innych, porównuje wyniki różnych działań, identyfikuje rozwiązania, które sprawdzają się najlepiej;
- 3 stosuje wybrane rozwiązanie i ocenia jego skuteczność;
- 4 charakteryzuje obiekty wokół siebie, porównuje je ze sobą pod względem wielkości i liczby;
- 5 klasyfikuje obiekty według co najmniej dwóch cech jednocześnie;
- 6 liczy w możliwym dla siebie zakresie;
- 7 wyznacza wynik dodawania i odejmowania, pomagając sobie liczeniem na palcach lub na innych zbiorach zastępczych;
- 8 waży i mierzy różne przedmioty, ustala wartość pomiaru, stosując własne i powszechnie przyjęte narzędzia i jednostki miar;
- 9 odczytuje zapis cyfrowy liczb, które obserwuje w najbliższym otoczeniu (np. w kalendarzu, na budynkach, na znakach drogowych, ceny w sklepach);
- 10 przedstawia wartości liczbowe na różne sposoby graficzne;
- 11 określa kierunki i relacje przestrzenne między obiektami;
- 12 posługuje się pojęciami dotyczącymi następstwa czasu (np. wczoraj, dzisiaj, jutro, rano, wieczorem), posługuje się nazwami pór roku, dni tygodnia i miesięcy;
- 13 rozpoznaje figury geometryczne płaskie: koło, trójkąt, kwadrat, prostokąt i niektóre bryły;
- 14 analizuje i tworzy szeregi oraz powtarzalne wzory, odnajduje symetrię w budowie obiektów przyrodniczych;
- 15 rozpoznaje monety i banknoty, wykonuje proste obliczenia.

5. Obszar przyrodniczy: odkrywanie przyrody i dbanie o nią. Dziecko:

- 1 rozpoznaje i nazywa rośliny oraz zwierzęta, a także elementy przyrody nieożywionej z najbliższego otoczenia;
- 2 analizuje i bada elementy najbliższego otoczenia, wyciąga wnioski z obserwacji, opisuje zmiany zachodzące w otoczeniu i wymienia niektóre zależności występujące w przyrodzie (np. wzrost roślin, cykle dnia i nocy, pory roku) oraz zjawiska pogodowe;
- 3 zadaje pytania o interesujące je zagadnienia, pyta o przyczyny i cele zaobserwowanych zjawisk i podejmowanych działań, formułuje przypuszczalne wyjaśnienia, sprawdza ich trafność;
- 4 dokumentuje zaobserwowane obiekty, zjawiska oraz procesy zachodzące w przyrodzie;
- 5 wyraża troskę o rośliny i zwierzęta, objaśnia zasady odpowiedzialnej opieki nad zwierzętami domowymi;
- 6 wskazuje na planie, mapie lub globusie znane mu miejsca;
- 7 opisuje Ziemię jako kulę, która razem z innymi planetami krąży wokół Słońca;
- 8 korzysta z narzędzi ogrodniczych przy pielęgnacji roślin ozdobnych i użytkowych;
- 9 opisuje zależności między wybranymi roślinami i zwierzętami;
- 10 rozpoznaje zwierzęta i rośliny z różnych ekosystemów oraz stref klimatycznych;
- 11 segreguje odpady, mając świadomość pozytywnych skutków dla przyrody i gospodarki;
- 12 stosuje zasady rozsądnego korzystania z zasobów naturalnych.

Rośliny, zwierzęta i przyroda nieożywiona.

Kochamy i szanujemy zwierzęta!

Segreguję - DBAM O PRZYRODĘ!

Oszczędzam wodę!

Gaszę światło, gdy nie jest potrzebne!

Co z
czego jest
zrobione?

Najpierw plan,
potem budowa!

Buduję
i ulepszam!

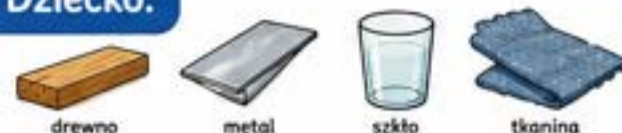
Proste maszyny
ułatwiają pracę!

Zbudujmy
obwód!

6. Obszar techniczny: poznawanie techniki przez działanie. Dziecko:

1. ustala właściwości różnych materiałów;
2. wymienia etapy budowania obiektów powstających w najbliższym otoczeniu, rozróżnia materiały, z których powstają budynki;
3. tworzy budowle płaskie i przestrzenne z wykorzystaniem różnorodnych materiałów konstrukcyjnych, w tym naturalnych i z odzysku, narzędzi i spoiw; analizuje efekty własnych działań, szuka możliwych ulepszeń;
4. buduje maszyny proste – kołowrót, równię pochyłą – i wyjaśnia ich zastosowanie w urządzeniach codziennego użytku;
5. buduje obwody elektryczne z użyciem żarówki, brzęczyka i silnika;
6. wskazuje przykłady urządzeń zasilanych energią z różnych źródeł;
7. przestrzega zasad bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych i narzędzi;
8. podaje przykłady maszyn i urządzeń, które ułatwiają ludziom życie;
9. opisuje różne środki transportu i infrastrukturę znajdujące się w najbliższej okolicy oraz bezpieczne sposoby korzystania z nich.

7. Obszar cyfrowy: przygotowanie do bezpiecznego funkcjonowania w społeczeństwie cyfrowym. Dziecko:

- 1 korzysta z instrukcji do wykonania zadania, tworzy własne instrukcje;
- 2 rozpoznaje urządzenia cyfrowe i określa do czego służą;
- 3 wskazuje podstawowe zasady higieny cyfrowej;
- 4 wskazuje zagrożenia związane z korzystaniem z Internetu, w tym wynikające z udostępniania informacji o sobie i swoich bliskich;
- 5 określa wpływ mediów na życie codzienne, rozpoznaje reklamy i ma świadomość, czemu one służą.

UWAŻAJ W INTERNECIE!

nie podawaj swoich danych

nie udostępniaj zdjęć swoich i bliskich

nie ufaj nieznanym

chroni swoje hasło

REKLAMY WOKÓŁ NAS

w telewizji

na plakatach

w internecie

Reklamy chcą nas zachęcić do kupowania różnych rzeczy.

8. Obszar artystyczny: odbieranie i tworzenie sztuki. Dziecko:

- 1 poszukuje nowych form ekspresji, tworzyw i technik wyrazu artystycznego do przedstawienia świata i swoich przeżyć, wyraża własne pomysły;
- 2 łączy poznane elementy – przedmioty, obrazy, kształty, słowa, dźwięki, wzorce, symbole – w nowe układy, w nieoczywisty sposób;
- 3 wyraża swoje opinie o dziełach sztuki;
- 4 słucha muzyki, śpiewa, tańczy, tworzy melodie i improwizacje ruchowe, muzykuje – indywidualnie i w grupie;
- 5 rozpoznaje wybrane instrumenty muzyczne, tworzy własne instrumenty muzyczne z różnych materiałów i gra na nich;
- 6 wciela się w różne role podczas spontanicznych i organizowanych działań teatralnych;
- 7 zauważa różnice w dynamice, tempie, barwie i wysokości dźwięków, określa nastrój muzyki;
- 8 wyjaśnia pojęcia określające różne sposoby wyrazu artystycznego – w muzyce, sztukach wizualnych i teatrze.

malowanie

rzeźbienie

kolaż

fotografia

teatr

śpiew

taniec

gry na instrumentach

improwizacja

bębenek

gitara

keyboard

flet

instrumenty z recyklingu

rycerz

księżniczka

niedźwiedź

czarownica

król

dynamika (głośno - cicho)

tempo (szybko - wolno)

barwa (jasne - ciemne)

wysokość dźwięku (nisko - wysoko)

nastój muzyki (wesoły - smutny)

9. Obszar ruchowy: rozwijanie się w ruchu, dbanie o zdrowie i bezpieczeństwo. Dziecko:

1. podejmuje spontaniczne i zorganizowane aktywności ruchowe (indywidualnie i w grupie) w trosce o zdrowy rozwój;
2. uczestniczy w grach terenowych i zabawach ruchowych, ucząc się zasad współzawodnictwa;
3. orientuje się w schemacie własnego ciała i wykorzystuje zmysły w zadaniach ruchowych;
4. podczas ruchu rozwija podstawowe umiejętności ruchowe, wykorzystując koordynację, równowagę, siłę, zręczność, zwinność, szybkość, skoczność, wytrzymałość;
5. posługuje się przedmiotami o zróżnicowanej wielkości i zróżnicowanym ciężarze, stopniowo wymagającymi większej precyzji ruchów;
6. prawidłowo trzyma i kontroluje siłę nacisku dłoni na narzędzie pisarskie;
7. samodzielnie wykonuje czynności samoobsługowe;
8. wyjaśnia, na czym polega zdrowy styl życia, stara się przestrzegać reguł z nim związanych (np. dba o prawidłową postawę ciała);
9. rozpoznaje sytuacje, w których zagrożone są jego bezpieczeństwo lub autonomia;
10. zgłasza potrzebę odpoczynku, objawy złego samopoczucia, odczuwane dolegliwości, poszukuje dla siebie bezpiecznych i przyjaznych przestrzeni;
11. w czasie aktywności ruchowych przestrzega zasad bezpieczeństwa na terenie przedszkola i poza nim.

Ruch to zdrowie!

Gramy razem fair!

Głowa, ramiona, kolana, pięty...

Ćwiczę równowagę i siłę!

Trzymam kredkę prawidłowo!

Samodzielnie o siebie dbam!

1. Aktywność każdego dnia

2. Zabawy i gry

3. Moje ciało i zmysły

4. Sprawność i koordynacja

5. Ćwiczę rączki

6. Prawidłowy chwyt

7. Samoobsługa

8. Zdrowy styl życia

9. Zwracam uwagę na zagrożenia

10. Mówię o tym, co mi dolega

11. Bezpieczny przedszkolak

